

Giganci Nauki

<https://gigancinauki.pl/gn/biogramy/84263,Ridolfino-Ridolfini-Domenico-Camerte.html>
2023-12-04, 07:06

Ridolfino (Ridolfini) Domenico Camerte

RIDOLFINO (Ridolfini) Domenico Camerte (1533, Camerino, środk. Italia – jesień 1584, Siedmiogród), włoski inżynier wojskowy, wynalazca. Rodzicami R. byli Enea i Francesca Cruciani.

W 1546 R. dokonał wendety na zabójcy swego ojca (z 1541) i musiał uciekać z miasta. Znalazł schronienie w Urbino. Kształcił się w budowie fortyfikacji i kunszcie artyleryjskim, stopniowo stając się wybitnym inżynierem wojskowym, wynalazcą nowego typu pocisków artyleryjskich, zwłaszcza zapalających (kul rozpalonych), a także wybuchających jak granaty czy miny. Odznaczył się przy oblężeniu Kandii (ob. Iraklion) na Krecie, w służbie Republiki Weneckiej. Został zwerbowany przez Stefana Batorego 20 XII 1579, wyruszył z Ankony i przez Wenecję oraz Wiedeń dotarł 5 II 1580 do Krakowa. Walnie przyczynił się do sukcesu drugiej (wielkołuckiej) wyprawy Batorego przeciw Moskwie (1580). Pociski zapalające R. odegrały kluczową rolę w zdobyciu Wieliza (5 VIII) i Wielkich Łuków (6 IX). Plan zdobycia tej drugiej twierdzy opracowali wspólnie król, kanclerz Jan Zamoyski i R., któremu też powierzono kierownictwo techniczne oblężenia, dając mu do pomocy dwóch włoskich inżynierów, Carliniego i Bertonięgo. W liście z 14 VIII 1580 R. napisał: „Przyczyną tak raptownego zwycięstwa naszego jest budowa ich twierdz, które powszechnie są stawiane z drzewa. Otóż żebyście wiedzieli, iż to się stało za moją sprawą tj. ja obmyśliłem sposób podpalenia im twierdzy, zatem pobicia ich. Jakoż podejmuję się z każdą ich twierdzą to samo zrobić. (...) Tak tedy przy zdobywaniu tej twierdzy ziścił się najzupełniej kunszt mój, którego też w podobnym przypadku użyję. Ale fortelu mego nie wyjawię nikomu” (J. Giergielewicz). Nie ma też pewności, co do specyfikacji technicznej pocisków użytych przez R. Nadto uczył on polskie

wojsko kopania aprosów, dopatrywał też przejmowania przez nie zdobytych twierdz. Mianowany pułkownikiem (2 IX), R. został następnie wysłany przez Batorego do Siedmiogrodu ze szczegółową instrukcją przekazaną mu w Warszawie 1 II 1581 obwarowania twierdzy w Wielkim Waradynie. Uczestniczył w trzeciej (pskowskiej) wyprawie Batorego, gdyż 14 VIII 1581 powierzono mu w obozie pod Woróńcem dowództwo trzech chorągwi węgierskich, ale nie odegrał w niej większej roli, gdyż umocnienia Pskowa nie były drewniane, a prace minerskie utrudniał skalisty grunt i skutecznie przeciwdziałali im oblężeni. Od 1582 R. był naczelnym inżynierem twierdzy w Wielkim Waradynie. Ostatni z zachowanych jego listów wysłał stamtąd 25 XI 1582 (do nuncjusza papieskiego w Polsce A. Bolognetiego).

Jego niewydane listy ma w zbiorach Biblioteca Comunale di Camerino.

J. Giergielewicz: *Wybitni polscy inżynierowie wojskowi*, Warszawa 1939, s. 7-21; K. Górski: *Historia artylerii polskiej*, Warszawa 1902; M. Santoni: *Domenico Ridolfino Camerte, ingegnere militare del secolo decimosesto, notizie di sua vita e lettere inedite*, „Archivo Storico Italiano”, t. XXV, Firenze 1877; informacje prof. Jana Piskurewicza.

Bolesław Orłowski

[Poprzedni](#)
[Następny](#)